

OBSAH

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK	13
PREDSLOV alebo nutné minimum v ére disclaimerov	15
PRÁVNE PRÍNCÍPY	17
PRÁVNE PRINCÍPY A ÚSTAVNÉ HODNOTY	17
Materiálne jadro ústavného poriadku a jeho obsah	17
<i>Nález Ústavného súdu SR z 30. januára 2019, sp. zn. PL. ÚS 21/14</i>	17
Hodnoty ako súčasť ústavného poriadku	19
<i>Nález Ústavného súdu SR zo 4. decembra 2007, sp. zn. PL. ÚS 12/01</i>	19
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 27. novembra 2002, sp. zn. Pl. ÚS 6/02</i>	20
Ústavné princípy ako regulatívne idey v písanej alebo nepísanej podobe	20
<i>Nález Ústavného súdu SR z 31. mája 2017, sp. zn. PL. ÚS. 7/2017</i>	20
<i>Nález Ústavného súdu ČR zo 17. decembra 1997, sp. zn. Pl. ÚS 33/97</i>	22
Viazanosť ústavnými princípmi	25
<i>Nález Ústavného súdu SR z 24. mája 1995, sp. zn. PL. ÚS 16/95</i>	25
<i>Nález Ústavného súdu SR zo 7. novembra 1996, sp. zn. PL. ÚS 32/95</i>	26
<i>Nález Ústavného súdu SR z 29. novembra 1995, sp. zn. PL. ÚS 29/95</i>	26
ZÁKLADNÉ PRÁVA A SLOBODY AKO PRÁVNE PRINCÍPY	27
Univerzálny charakter základných práv a slobôd	27
<i>Uznesenie Ústavného súdu SR z 1. októbra 1997, sp. zn. I. ÚS 59/97</i>	27
Ludská dôstojnosť ako jadro základných práv a slobôd	27
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 13. decembra 2007, sp. zn. II. ÚS 2630/07</i>	27
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 11. marca 2003, sp. zn. I. ÚS 671/01</i>	31
Ludská dôstojnosť (aj) ako verejné dobro	33
<i>Nález Ústavného súdu ČR zo 7. decembra 2005, sp. zn. IV. ÚS 412/04</i>	33
Prirodzenoprávna povaha základných práv a slobôd	34
<i>Nález Ústavného súdu SR zo 6. februára 1998, sp. zn. I. ÚS 76/97</i>	34

Materiálny právny štát a praktická konkordancia, t. j. zachovanie maxima z oboch základných práv a slobôd	34
<i>Nález Ústavného súdu ČR zo 7. septembra 2010, sp. zn. Pl. ÚS 34/09</i>	34
<i>Nález Ústavného súdu SR z 27. februára 1997, sp. zn. PL. ÚS 7/96</i>	36
VEREJNÉ STATKY/DOBRÁ AKO PRÁVNE PRINCÍPY	37
Verejné dobrá	37
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 9. októbra 1996, sp. zn. Pl. ÚS 15/96</i>	37
Všeobecný záujem vs. verejný záujem	37
<i>Uznesenie Ústavného súdu ČR z 25. apríla 2017 sp. zn. III. ÚS 1084/15</i>	37
PROPORCIONALITA	39
PROPORCIONALITA VŠEOBECNE	39
Proporcionalita ako súčasť princípu právneho štátu	39
<i>Uznesenie Ústavného súdu SR zo 4. júna 2000, sp. zn. PL. ÚS 52/99</i>	39
<i>Nález Ústavného súdu SR zo 4. decembra 2007, sp. zn. PL. ÚS 12/01</i>	39
Výkon štátnej moci ako adresát pôsobenia princípu proporcionality	39
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 25. januára 2011, sp. zn. Pl. ÚS 15/10</i>	39
Normatívny a individuálny právny akt ako konkrétny predmet pôsobenia princípu proporcionality	40
<i>Nález Ústavného súdu ČR zo 7. decembra 2005, sp. zn. IV. ÚS 412/04</i>	40
Proporcionalita ako vzťah prostriedku a cieľa	40
<i>Uznesenie Ústavného súdu SR z 24. apríla 2001, sp. zn. PL. ÚS 3/00</i>	40
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 8. marca 1995, sp. zn. Pl. ÚS 14/94</i>	41
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 12. apríla 1994, sp. zn. Pl. ÚS 43/93</i>	41
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 13. augusta 2002, sp. zn. Pl. ÚS 3/02</i>	44
Proporcionalita ako metóda riešenia kolízie ústavných princíпов	44
<i>Nález Ústavného súdu SR z 31. mája 2017, sp. zn. PL. ÚS. 7/2017</i>	44
Proporcionalita ako metóda riešenia kolízie základných práv navzájom alebo základného práva a verejného dobra	46
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 9. októbra 1996, sp. zn. Pl. ÚS 15/96</i>	46
Proporcionalita ako metóda riešenia v konaniach o individuálnej ústavnej sťažnosti a konaniach o súlade	47
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 28. januára 2004, sp. zn. Pl. ÚS 41/02</i>	47

TEST PROPORCIONALITY	48
TEST PROPORCIONALITY A JEHO VERZIE	48
Dvojkroková verzia testu propocionality	48
<i>Uznesenie Ústavného súdu SR z 24. apríla 2001, sp. zn. PL. ÚS 3/00</i>	<i>48</i>
Troj krokový test propocionality	48
<i>Nález Ústavného súdu SR z 10. decembra 2014, sp. zn. PL. ÚS 10/2013</i>	<i>48</i>
<i>Nález Ústavného súdu SR z 19. júna 2013, sp. zn. PL. ÚS 13/2012</i>	<i>56</i>
<i>Nález Ústavného súdu SR zo 14. februára 2018, sp. zn. PL. ÚS 1/2017</i>	<i>56</i>
Troj krokový test proporcionality bez pomerovania	62
<i>Nález Ústavného súdu ČR zo 7. decembra 2005, sp. zn. IV. ÚS 412/04</i>	<i>62</i>
Štvorkrokový test propocionality	69
<i>Nález Ústavného súdu ČR zo 16. mája 2018, sp. zn. Pl. ÚS 16/15</i>	<i>69</i>
Test propocionality a Európsky súd pre ľudské práva	69
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 21. júla 2000, sp. zn. Pl. ÚS 3/2000</i>	<i>69</i>
Exkluzivita zákonodarcu určovať prednosť právnych princípov za predpokladu dodržania princípu proporcionality	76
<i>Nález Ústavného súdu SR z 29. apríla 2015, sp. zn. PL. ÚS 10/2014</i>	<i>76</i>
<i>Uznesenie Ústavného súdu SR z 13. mája 2020, sp. zn. PL. ÚS 13/2020</i>	<i>77</i>
Výsledok optimalizácie právnych princípov v teste proporcionality je závislý od okolností konkrétneho prípadu	78
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 23. júna 2015, sp. zn. II. ÚS 577/13</i>	<i>78</i>
Riešenie patovej situácie v teste proporcionality princípom spravodlivosti	81
<i>Nález Ústavného súdu ČR zo 16. júna 2005, sp. zn. I. ÚS 353/04</i>	<i>81</i>
<i>Nález Ústavného súdu ČR zo 7. septembra 2010, sp. zn. Pl. ÚS 34/09</i>	<i>82</i>
TEST PROPORCIONALITY A JEHO ZLOŽKY	82
LEGITIMITA CIEĽA	82
Legitimita ako súčasť materiálneho právneho štátu	82
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 18. februára 2010, sp. zn. I. ÚS 1849/08</i>	<i>82</i>
Legitimita cieľa ako súčasť testu proporcionality	88
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 2. apríla 2013, sp. zn. Pl. ÚS 6/13</i>	<i>88</i>

Príklady a povaha legitímnych cieľov	95
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 15. septembra 2009, sp. zn. Pl. ÚS 18/07</i>	95
Príklady a povaha nelegitímnych cieľov	95
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 27. novembra, sp. zn. Pl. ÚS 1/12</i>	95
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 2. januára 2017, sp. zn. I. ÚS 2078/16</i>	103
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 11. júna 2003, sp. zn. Pl. ÚS 11/02</i>	108
VHODNOSŤ	112
Vhodnosť všeobecne	112
<i>Nález Ústavného súdu SR zo 14. februára 2018, sp. zn. Pl. ÚS 1/2017</i>	112
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 9. októbra 1996, sp. zn. Pl. ÚS 15/96</i>	113
Vhodnosť: negatívne vymedzenie	115
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 28. januára 2004, sp. zn. Pl. ÚS 41/02</i>	115
Vhodnosť ako racionálna väzba	115
<i>Nález Ústavného súdu ČR zo 7. apríla 2009, sp. zn. Pl. ÚS 35/08</i>	115
Vhodnosť pri čiastočnom naplnení cieľa ako aj pri možnosti jeho naplnenia	118
<i>Nález Ústavného súdu SR z 19. júna 2013, sp. zn. Pl. ÚS 13/2012</i>	118
<i>Nález Ústavného súdu ČR zo 6. decembra 2016, sp. zn. Pl. ÚS 32/15</i>	119
POTREBNOSŤ	123
Potrebnosť ako šetrnosť	123
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 10. júla 2018, sp. zn. Pl. ÚS 3/16</i>	123
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 13. augusta 2002, sp. zn. Pl. ÚS 3/02</i>	130
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 28. januára 2004, sp. zn. Pl. ÚS 41/02</i>	130
Potrebnosť ako prostriedok na dosiahnutie cieľa v rovnakej miere	132
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 10. júla 2018, sp. zn. Pl. ÚS 3/16</i>	132
Potrebnosť ako prostriedok naplňujúci cieľ v rovnakej alebo porovnateľnej miere	139
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 18. júla 2017, sp. zn. Pl. ÚS 2/17</i>	139
Dôkazné bremeno pri predkladaní alternatívnych prostriedkov	146
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 25. septembra 2018, sp. zn. Pl. ÚS 18/17</i>	146

Podobnosť ako nevyhnutnosť	151
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 26. mája 2009, sp. zn. Pl. ÚS 40/08</i>	151
<i>Nález Ústavného súdu SR z 24. apríla 2001, sp. zn. PL. ÚS 3/00</i>	155
Potrebnosť ako subsidiarita	160
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 21. marca 2002, sp. zn. III. ÚS 256/01</i>	160
Potrebnosť ako účelnosť	162
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 9. októbra 2018, sp. zn. III. ÚS 309/16</i>	162
Vylúčenie skúmania potrebnosti v prípade preskúmavania sankcií	168
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 30. júla 2013, sp. zn. Pl. ÚS 37/11</i>	168
PROPORCIONALITA V UŽŠOM SLOVA ZMYSLE	
(POMEROVANIE, VYVAŽOVANIE)	170
Ústavne imanentné obmedzenie základných práv a slobôd	170
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 11. marca 2003, sp. zn. I. ÚS 671/01</i>	170
Pomerovanie	171
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 13. augusta 2002, sp. zn. Pl. ÚS 3/02</i>	171
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 1. júla 2010, sp. zn. Pl. ÚS 9/07</i>	171
<i>Nález Ústavného súdu SR z 19. júna 2013, sp. zn. PL. ÚS 13/2012</i>	171
Pomerovanie: Alexyho zákon vyvažovania	172
<i>Nález Ústavného súdu ČR zo 7. júna 1995, sp. zn. Pl. ÚS 4/95</i>	172
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 3. augusta 2011, sp. zn. Pl. ÚS 38/09</i>	172
Pomerovanie: Holländerov vzorec vyvažovania	172
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 12. októbra 1994, sp. zn. Pl. ÚS 4/94</i>	172
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 10. septembra 2014, sp. zn. I. ÚS 3859/13</i>	178
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 9. októbra 1996, sp. zn. Pl. ÚS 15/96</i>	178
<i>Nález Ústavného súdu SR zo 4. júla 2012, sp. zn. PL. ÚS 111/2011</i>	179
<i>Nález Ústavného súdu SR z 27. októbra 2010 sp. zn. PL. ÚS 16/09</i>	183
Vyvažovacia formula	184
<i>Rozsudok Najvyššieho správneho súdu ČR z 19. júna 2009, sp. zn. 5 As 46/2008</i>	184
<i>Nález Ústavného súdu SR z 15. decembra 2009, sp. zn. II. ÚS 152/08</i>	188

Vyvažovacia formula: hodnoty zásahu	191
<i>Nález Ústavného súdu SR z 10. decembra 2014, sp. zn. PL. ÚS 10/2013</i>	191
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 18. júla 2017, sp. zn. Pl. ÚS 2/17</i>	191
ALTERNATÍVY TESTU PROPORCIONALITY	200
TEST PROPORCIONALITY PRI STRETE OCHRANY OSOBNOSTI A SLOBODY PREJAVU	200
<i>Nález Ústavného súdu SR zo 4. marca 2010, sp. zn. II. ÚS 326/09</i>	200
POSUDZOVANIE ZÁKAZU RETROAKTIVITY A TEST PROPORCIONALITY	203
<i>Nález Ústavného súdu SR zo 7. júna 2006, sp. zn. PL. ÚS 25/05</i>	203
TEST RACIONALITY KOMBINOVANÝ S TESTOM VYLÚČENIA EXTRÉMNEJ DISPROPORCIONALITY	207
Dane, poplatky, peňažné sankcie a iné obdobné zákonom ustanovené povinné dávky (napr. povinné poistenie) – prieskum rozumnosti a likvidačného charakteru úpravy	207
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 18. augusta 2004, sp. zn. Pl. ÚS 7/03</i>	207
Test racionality a test vylúčenia extrémnej disproporcionality	211
<i>Nález Ústavného súdu SR z 22. januára 2014, sp. zn. PL. ÚS 5/2012</i>	211
Likvidačný charakter dane, poplatku a pokuty. Určenie minimálnej výšky pokuty s ohľadom na majetkové a osobné pomery delikventa	215
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 13. augusta 2002, sp. zn. Pl. ÚS 3/02</i>	215
Primeranosť pokuty a skúmanie majetkových pomerov delikventa	221
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 9. marca 2004, sp. zn. Pl. ÚS 38/02</i>	221
Primeranosť dolnej hranice sankcie, kumulatívnosť sankcií a rovnaká sankcia pre viaceré druhové prípady správnych deliktov	227
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 10. marca 2004, sp. zn. Pl. ÚS 12/03</i>	227
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 25. októbra 2011, sp. zn. Pl. ÚS 14/09</i>	230
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 9. septembra 2014, sp. zn. Pl. ÚS 52/13</i>	238
Primeranosť hornej hranice sankcie	239
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 27. novembra 2012, sp. zn. Pl. ÚS 1/12</i>	239
<i>Nález Ústavného súdu SR z 3. februára 2010, sp. zn. PL. ÚS 10/08</i>	247

TEST RACIONALITY KOMBINOVANÝ S TESTOM PROPORCIONALITY	251
Povaha sociálnych práv	251
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 21. januára 2003, sp. zn. Pl. ÚS 15/02</i>	251
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 12. marca 2008, sp. zn. Pl. ÚS 83/06</i>	251
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 28. júna 2011, sp. zn. Pl. ÚS 17/10</i>	256
Modifikácia proporcionality pri obmedzovaní hospodárskych, sociálnych a kultúrnych práv (právach druhej generácie)	256
<i>Nález Ústavného súdu SR z 3. decembra 2014, sp. zn. PL. ÚS 38/2015</i>	256
<i>Nález Ústavného súdu SR z 3. júla 2013, sp. zn. PL. ÚS 1/2012</i>	265
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 5. októbra 2006, sp. zn. Pl. ÚS 61/04</i>	276
Test racionality kombinovaný s testom proporcionality	279
<i>Nález Ústavného súdu ČR z 20. mája 2008, sp. zn. PL. ÚS 1/08</i>	279
<i>Nález Ústavného súdu SR z 1. februára 2017, sp. zn. PL. ÚS 98/2011</i>	290
TEST PROCESNEJ NEROVNOSTI A TEST PROPORCIONALITY	298
<i>Nález Ústavného súdu SR zo 7. februára 2018, sp. zn. PL. ÚS 11/2016</i>	298
TRESTNÁ SANKCIA A TEST PROPORCIONALITY	306
<i>Nález Ústavného súdu SR z 28. novembra 2012, sp. zn. PL. ÚS 106/2011</i>	306
ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	317